

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretiuu abonamentulu:		Pretiuu insertiuniloru:		Correspondintiele sè se adreseze Redactiunei dela „BISERIC'A si SCOL'A“ in Aradu, la institutulu pedagogicu-teologicu, éra banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . .	5 fl.— cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.		
„ „ „ „ 1/2 anu . . .	2 „ 50 „			
Pentru Romani'a si strainetate pe anu . . .	7 „ — „			
„ „ „ „ 1/2 „ 3 „	50 „			

Congresulu bisericescu alu metropoliei ortodoxe romane din Transilvania.

In siedintiele congresuali cele trei d'antai, activitatea congresului s'a marginitu mai multu la constituirea sa, la alegerea comisiuniloru. In siedinti'a a IV. a urmatu presentarea mai multoru esibite, si anume mai antaiu presentarea esibiteloru remase dela congresulu din 1874., intre cari mai momentóse sunt: Unu raportu alu comisiunei scolare; propunerea deputatului Parteniu Cosma, pentru alegerea unei comisiuni pentru interpretarea locurilor dubie in statutulu organicu; propunerea sinodului eparchialu din Aradu asupra incompatibilitatii, ca unu deputatu se póta fi de odata membru a doue sínóde eparchiale; propunerea sinodului din Aradu pentru retiparirea cartiloru bisericesci cu litere latine; raportulu consistoriului metropolitanu despre activitatea sa.

Pentru esaminarea obiectelor de natura puru bisericésca s'a alesu o comisiune de 9 membrii, Dnii: Archimandritu Nicolau Pope'a, I. Cav. de Puscariu, Iosifu Stefanu, Georgiu Pesteanu, Iulianu Ianculescu, Constantinu Radulescu, Ioanu Tieranu, Paulu Rotariu si Davidu Nicóra. In siedinti'a a V. s'a prezentatu ca obiectu mai insemnatu: conclusulu sinodului eparchialu aradanu, pentru infintiarea unui fondu, din care se se acopere spesele congresuali si sinodali, pentru deputatii din dieces'a Aradului.

Atátu in siedinti'a a patr'a cátu si in a cincea multu timpu s'a petrecutu cu raportulu comisiunei verificátore.

In siedinti'a a VI. dupa cetirea si autenticarea protocolului siedintiei premergátore, presidiulu presentéza mai multe esibite. Apoi Preasantia Sa Episcopulu Ioanu Metianu, luandu cuventulu, face urmatórea propunere: „Avendu in vedere cà cultur'a poporului nostru a ajunsu a fi cestiune de esistintia pentru noi, si considerandu, cà astadi tóta lumea civilisata recunósce influinti'a secului femeescu asupra regenerarei unui poporu, cum si cà crescerea secului femeescu se póte ajunge mai vertosu prin insusi acestu

seesu, si anume prin invetiatoresce esite dintr'o preparandia nationala confessionala; si avendu in vedere, cà noi romanii ortodocsi in metropoli'a nóstra nu avemu macar unu singuru institutu preparandialu pentru crescerea de invetiatoresce, de care este atât'a lipsa la scólele nóstre de fetitie propunu: Maritulu congresu se indrume pre consistoriulu metropolitanu, ca pana la procsim'a sesiune congresuala se pregátésca unu proiectu despre modulu cum si unde s'ar poté infintiá o preparandia comuna de femei pentru intréga metropoli'a nóstra.“ Acésta propunere se transpune la comisiunea scolaru. Dupa acést'a urmandu raportulu comisiunei verificátore se nascu nisece discursuri lungi asupra verificarei unoru deputati congresuali.

Mai interesanta a fostu pana acum siedinti'a VII. In siedintia acést'a, dupa ce s'a prezentatu: a) raportulu consistoriului eparchialu din Caransebesiu cu privire la regularea parochieloru; b) raportulu consistorieloru eparchiali referitoriu la arondarea protopresbiteratelor, etc. a urmatu raportulu comisiunei verificátore, si dupa acést'a, raportulu comisiunei organizátore. Aici s'a decisu in privinti'a propunerii facute de sinodulu eparchiei Aradului asupra incompatibilitatii, de-a fi cineva in acelasi timp membru la doue sínóde eparchiale. Dupa lungi si violente discussiuni in urmarea propunerii facute de comisiunea organizátore congresulu enuncia ca conclusu cu 31 de voturi contra 28 incompatibilitatea de-a fi cineva in acelasi timp membru la doue sínóde eparchiale. Totu in acésta siedintia a avutu locu raportulu comisiunei organizátore asupra controversei dintre Episcopulu si sinodulu eparchiei Caransebesiu, pentru neconfirmarea alegerei unui asesoru onorariu din senatulu bisericescu de asesoru ordinariu in acelasi senatu. Asupra acestui raportu chiar membrii comisiunei aveau pareri diferite. Maioritatea sustienea, cà nu e de lipsa o confirmare a alesului in postulu nou, pentrucà elu dejá a fostu odata confirmatu ca asesoru onorariu, ér minoritatea sustienea, cà in sensulu statutului este de lipsa confirmarea. Preasantia Sa Episcopulu Caran-

sebesiului luandu cuventulu in cestiune, si facendu-si observările sale, declara că pentru pacea si bun'a contielegere, fora a prejudecă concludului congresualu, pentru care si-face reservele sale, va caută se complanizeze altfelu, diferinti'a dintre Preasanti'a Sa si sinodulu eparchialu. In urmare a acestoru reflessiuni ale Preasantie Sale, caus'a se aviséza de nou la comisiunea organizatóre, pentru a veni cu unu altu raportu asupra ei. Aceste s'au petrecutu in siedinti'a a opt'a. In siedintiele IX., X. si XI. activitatea congresului a fostu indreptata asupra regulamentului pentru parochiele in provinci'a metropolitana a bisericeii ortodoxe romane din Ungari'a si Transilvani'a, care urméza mai josu in totu cuprinsulu seu.

Unu defecte in cauzele nóstre publice.

Este bine, se reprivimu din candu in candu asupra trecutului nostru. In modulu acest'a ne putem esplică presentele, si ne scimu orientá cu mai mare sigurantia asupra viitoriului. Avantagele, ce ni le pune la dispositiune o astfelu de procedura sunt de mare insemnatate, daca consideramu, că o multime de fapte si impregiurări, desi in alta forma, se repetiescu continuu atátu in viéti'a privata câtu si in cea publica. Pe calea acest'a ne putem castigá o praca de viétia si activitate capabila a ne feri de multe incurcaturi si gresieli ale trecutului.

Este scurtu timpulu, de candu amu reñratu in viéti'a constitutională-bisericească. Cu tóte acestea amu vediutu, si amu esperiatu multe, asia încátu multe din intemplantile trecutului nostru, de le vomu studiá bine si le vomu supune unei critice severe, ne potu face mari servitii, daca vomu voi se usámu de ele in viitoriu.

Sunt de siguru diferite parerile referitórie la viéti'a nóstra de pana acum, dupa cum adeca sunt si punctele de manecare, din cari purcedemu in judecarea celoru intemplate. In un'a inse convenimu cu totii. Toti suntem de acordu, că pana in momentu constitutiunea nóstra si factorii angagiati in servitulu ei nu au produsu rezultate pe deplinu corespundietórie asceptárilor si necessitatiloru poporului nostru. Din acestu incidentu multi voru se faca capitalu, si se încérca a invinuí insasi constitutiunea.

Nu incupe nici căta indoiéla, voru fi ici colia unele lacune in legea nóstra fundameatala, ba s'au strecuratu fara voi'a nóstra si unele lucruri, cari de siguru nu ne convinu. Tóte acestea se potu repará in decursulu timpului, dupa necessitáțile vietii practice. Ele se potu suplini si rentregi prin decisiunile sínódeloru si congreselor nóstre, si mai cu seama prin o aplicare câtu mai conscia de interesele vitali ale bisericeii.

Nu in lege ca atare dara vomu aflá cauzele mersului celui cam greoiu in desvoltare, ci acestea vomu trebui se le cautámu aiurea. Cause de acésta natura potu se fie multe, de asta data ne vomu ocupá inse numai de un'a.

Sciutu este, că o corporatiune, unu organismu, cum este si biserice'a, numai atunci prosperéza, daca tóte organele, toti factorii angagiati la lucru functionéza regulatu si sunt petrunci si condusi numai de o singura ideia si tendintia: *de a lucrá pentru prosperarea intregului.* Acést'a este bas'a si puterea, carea face pe ori ce corporatiune se se póta sustiené si progresá. Se pare inse, că la noi chiaru acésta norma fundameatala si decidietória in viéti'a ori carei corporatiuni nu s'a observatu cu rigórea necesaria.

Trecutulu nostru ne spune, că pré de multe ori s'a datu uitárii acésta norma si in deciderea multoru cause vitali nu a decisu interesulu publicu, comunu, ci a valoratu mai multu cutare preocupatiune séu interesu personalu.

Amu puté provocá la multe casuri de acésta natura, nu credemu inse de oportunu timpulu, si astfelu ne multie-mimu numai cu inregistarea simpla a faptului.

Impregiurarea amintita este de siguru unu fenomenu fórtu tristu. Elu devine inse cu atátu mai condamnabilu, cu câtu in locu de a disparé, se pare, că se încérca a luá dimensiuni totu mai mari in afacerile vietii nóstre publice. Abstragendu dela aceea că elu este cu totulu contrariu crestinismului, elu trage dupa sine o multime de consecintie fórtu funeste, si vatama poporulu nostru in vitalitatea sa.

Fenomenu din cestiune se manifestéza in multe directiuni. Elu se aréta inse mai cu seamu la deplinirea oficielor nóstre bisericesci si scolarie. Chiaru aci inse este mai periculosu, pentru că capacitatea si tienut'a oficiantiloru unei corporatiuni decidu asupra viitoriului ei. Este pré naturalu, că unu oficiantu ridicatu in oficiulu seu pe o astfelu de cale séu nu este capace de oficiulu seu, séu apoi nu lucra in interesulu oficiului si-si cauta numai de interesele sale proprii. Consecintiele unei astfelu de atitudini gresite se vedu pe fiecare di. Poporulu se vatama in conscienti'a sa de dreptu si dreptate, se instreinéza de bisericea, si se demoraliséza, ér generatiunea juna se descuragéza, si se feresce a-si dedicá puterile ei in servitulu bisericeii.

Se intielege de sine, că acestu fenomenu se aréta in mesura mai mare séu mai mica mai la tóte corporatiunile. Ori unde póte inse se mai tréca, si se se mai ierte. Nu se póte inse nici decátu suferi in o corporatiune, a le carei arme sunt principiile morali ale Mantuitoriului Christosu, in bisericea.

In faci'a unei astfelu de procederi necorecte se nu ne prinda nici decátu mirarea, daca vedemu, că multe afaceri de ale nóstre mergu pe dosu, pentru că ele nu sunt alt'a decátu effussulu gresieleloru si pecatelor nóstre. De acésta situatiune neplacuta si nesatisfacatória nu vomu puté scapá nici odata, pana candu nu ne vomu luá curagiulu, si nu vomu avé abnegatiunea de a ne emancipá de cauzele, cari o au produsu. O astfelu de emancipare, este pré naturalu, se va paré multor'a unu lucru fórtu greu séu chiar imposibilu. In unu astfelu de casu voru intempiná dóra unii si altii perderi, ba voru vedé chiar o degradare séu o ruina a starei individuali.

Ei bine, dar nu trebue, si nu ne este iertatu a perde din vedere, că sub astfelu de impregiurári viitoriulu nostru ca corporatiune ni se infaciséza in o facia totu mai posomorita, si astfelu interesulu personalu parutu de astadi este pentru mane o distrugere, o ruina a intregului, carui'a apartienemu, si apoi medilocitu si o ruina a nóstre individuala, pentru că individulu ori câtu ar fi elu de puternicu ca atare nu valoréza absolutu nimicu atunci, candu nu valoréza societatea, carei'a apartiene.

Este dara o detorintia imperativa a tuturoru organelor nóstre bisericesci a lucrá din tóte puterile, ca se delature si nimicéscu acestu reu inca acum, pana candu inca nu a petrunci adencu in corpulu nostru. Sperámu, ca prin o controla rigurósa si prin o aplicare intielépta si drépta a institutiuniloru constitutionali va succede organelor nóstre superióre a delaturá acestu reu.

Regulamentu

pentru parochiele in provinci'a metropolitana a bisericeii ortodoxe romane din Ungari'a si Transilvani'a.)*

Avendu in vedere principiile fundamentali din statutu organicu relativu la regularea si organizarea parochielor se statorescu urmatóriele normative :

*) Acestu regulamentu s'a votatu de congresulu bisericeii ortodoxe romane din Metropoli'a Transilvaniei, in sesiunea actuala.

I. Regulara parochieloru.

§. 1. Intr'o comuna politica de regula este numai o parochia cu unu parochu, cu unu sinodu, unu comitetu si o epitropia parochiala.

Daca inse in vre-o comuna politica credinciosii bisericeii ortodoxe romane sunt impartiti in grupe mari separate un'a de alt'a, si daca acelea grupe au biserica si scol'a lor proprii, si daca se garanteza parochului si invetiatiunii dotatiunii corespundetorie, atunci acelea se pot constitui in parochii de sine statatorie, satisfacendu intru toate dispozitiunii din §. 1 alu stat. organicu.

§. 2. Fiindu intr'o parochia mai multi preoti, aceia implinescu servitiulu publicu bisericescu pe rendu cu septeman'a.

Incatu pentru celelalte functiuni preotiesci acelea le indeplinescu fie-care preotu la poporeni se; er daca poporul n'ar fi impartitu, acolo functiunile inca se indeplinescu cu septeman'a.

§. 3. Oficiulu parochialu se reprezenta in afara prin presedintele sinodului. Presedintele este responsabilu si pentru acurat'a purtare a protocoeloru matriculare si preste totu pentru bun'a conservare a arhivei parochiale.

Fiindu intr'o parochia mai multi preoti si celu mai betranu in oficiu nefiindu in stare a porta sarcinele de presedinte, consistoriulu eparchialu dupa ascultarea celor'a-lalti preoti din parochia si a protopresbiterului va numi pre unulu dintre aceia presedinte.

Presedintele va ave dreptu recompensa pentru afacerile sale ca atari a folos cas'a parochiala si cele ce apartin la ea, seu in lips'a acelei'a va primi o alta remuneratiune amesurata.

§. 4. Daca intr'o parochia este numai unu preotu si acel'a din caus'a neputintei dovedite, seu fiindu preotulu totodata protopresbiteru, si din caus'a acest'a nu pote implini singuru oficiulu preotiescu, cerendu densulu si fiindu si dotatiune corespundetoria i se pote da unu capelanu timporalu, respective langa protopresbiteru, ca parochu se pote sistemisa o capelania permanenta.

Capelanulu timporalu trebuie se aiba calificatiunea receruta pentru parochia respectiva, si se alege dupa dispozitiunile stat. org. §§. 7, 9, 13 si 23, si apoi in casu de vacantia a parochiei urmeza ca parochu fara a se mai face alta alegere.

Inainte de a se alege unu capelanu, Consistoriulu eparchialu ascultandu pe sinodulu parochialu va statori cu consensulu parochului raportulu dintre parochu si capelanu, precum si proportiunea veniturilor si modulu celu mai convenabilu pentru ambii.

Cererea de capelanu in casuri straordinare se pote face si de catra sinodulu parochialu, candu asemenea va fi luata in consideratiune de consistoriu chiar si in contra convointiei parochului constatatu neputintiosu.

§. 5. In fie-care parochia trebuie se fie stabilitu in intelesulu stat. org. §. 6. numerulu membriloru sinodului parochialu prin o consemnare oficiosa.

Consemnarea membriloru sinodului o face, respective o rectificata comitetulu parochialu in contielegere cu oficiulu parochialu la finea fie-carui anu solaru, si se publica in biserica celu pucinu cu 8 zile inainte de tienera sinodului ordinariu.

Reclamari contr'a listei membriloru din motivu ca vre-unu indreptatitu n'a intratu in ea, se facu in scrisu seu cu verb'a la sinodulu procsimu ordinariu, er apelata contr'a decisului acestui'a la consistoriulu eparchialu in 14 zile.

Dreptu de reclamare are fie-care membru alu parochiei, respective filiei atatu pentru sine catu si pentru altii, respective contr'a altor'a.

II. Indeplinirea parochieloru.

§. 6. Parochie devinu vacante:

a) prin mortea parochului;

b) prin resignarea parochului;

c) prin stramutarea parochului in alta parochia;

d) prin destituirea parochului.

§. 7. Murindu preotulu presedintele seu notariulu comitetulu parochialu, seu epitropulu celu mai betranu, — indata face aretare despre acest'a la protopresbiterulu tractului, carele este detoriu seu a merge in persona la inmormentarea repausatului, seu a delega pre unu altu preotu ca substitutu alu seu.

Dupa seversirea ceremonieloru funebrale, protopresbiterulu respective substitutulu seu in presenti'a comitetulu parochialu ie in sema totu ce a fostu la parochulu repausatu din lucrurile ce se tienu de averea bisericeii, respective de oficiulu parochialu, si le incredintieza pe langa inventariu presedintelui comitetului, seu daca mai sunt si alti preoti in parochia, celu mai betranu in oficiu dintre aceia.

Unu esemplariu alu acestui inventariu se substerne la Consistoriulu eparchialu.

Dupa acea va eru daca, si catu a remasu detoriu preotulu repausatu ori cassei bisericesci, ori in contributiunea si ecivalentululu reg. dupa sesiunea parochiala, ori in sidocsi'a episcopesca si competinti'a (birulu) protopopesca; si constatandu-se atari detorii voru intreprinde pasii cuviintiosi pentru ascurarea si depurarea acelor detorii din lasamentulu preotului, er in lips'a de vre-unu lasamentu, din partea disponibilu a venitulu intercalariu alu parochiei.

Daca parochia a remasu fara parochu, protopresbiterulu o incredintieza spre administrare in modu provisoriu unui'a dintre preotii invecinati, pana candu aru face consistoriulu alta dispozitiune.

In fine se delibereza in comitetulu parochialu asupra intregirei, respective reduceri postului vacantu dupa tenerea §§-loru 9 si 10 din acestu regulamentu. Protocolulu siedintiei comitetului se inainteza multu in 10 zile la consistoriulu eparchialu.

§. 8. Preotesele veduve si orfani preotulu repausatu remanu in casa parochiala 6 luni, si au dreptulu a primi diumetate din venitulu parochiei unu anu intregu dupa mortea aceluia.

§. 9. Devenindu in ori-ce modu vacanta o parochia, ce a avutu numai unu preotu, daca venitulu sistemisatu in acea parochia face celu pucinu 400 fl. la anu, Consistoriulu eparchialu are se ingrigesca, ca acea parochia se se ocupe celu multu in trei luni prin parochu definitivu.

Er daca venitulu preotiescu sistemisatu nu ajunge la 400 fl. pe anu, poporul din parochia vacanta nu pote se-si alega parochu inainte de a completa suma de 400 fl. si pana atunci parochia vacanta ori se aflienza la alta parochia vecina, ori daca nu se pote acest'a, Consistoriulu eparchialu i-da unu administratoru parochialu la propunerea protopresbiterului concerninte.

Dintre filie se potu face matere conformu §. 3. din stat.org. numai cele ce au biserica si scola propria si potu areta unu venitu preotiescu sistemisatu de celu pucinu 400 fl. la anu.

Casuri esceptionale se lasa la apretierea consistorieiloru eparchiale, care inse sunt datore a raportata asupra acelor'a procsimeloru sinode eparchiale.

§. 10. Daca devine o parochia vacanta intr'o comuna, unde au fostu doi preoti, acea se va reintregi numai in casulu acel'a, daca parochia numera preste 1500 suflete si daca se sistemiseza cate unu venitu la orasie de celu pucinu 800 fl. si la sate de celu pucinu 600 fl. pentru unu preotu.

Devenindu vacanta o parochia ce a avutu trei preoti, acea se pote intregi numai daca parochia numera preste 3000 suflete, si daca se sistemiseza cate unu venitu la orasie de celu pucinu 800 fl. si la sate de celu pucinu 600 fl. pentru unu preotu.

Intr'o parochia ce a avutu patru preoti, devenindu unu locu vacantu, acel'a se pote intregi numai daca parochia numera preste 4000 suflete, si daca se sistemiseza unu ve-

nită la orasie de celu pucinu 800 fl. si la sate de celu pucinu 600 fl. pentru unu preotu.

In tóte acele casuri, in care nu s'ar poté implini conditiunile de susu, se va face reducere, adeca: parochie a 2-a si resp. a trei'a si a patr'a nu se voru indeplini, ci ele se voru lasá in administratiune, ér venitele in folosint'a celor'a-lalti preoti locali, afara numai de sesiunile parochiale, asupr'a caror'a dispune fie-care eparchia dupa trebuintiele preotimei sale.

Abatere dela aceste dispușetiumi potu face consistoriele eparchiale numai in casuri de necesitate notorica, pre cari voru avé a le aretá totdeun'a la procsimulu congressu bisericescu.

§. 11. Parochie vacante, cari din caus'a vre-unei pedeci nedelaturavere in scurtu timpu nu s'aru poté intregi definitivu, se voru administrá in modu provisoriu prin administratori instituiti prin consistoriulu eparchialu dupa ascultarea concernintelui protopresbiteru.

§. 12. Diaconi se potu institui la bisericu parochiale numai in conditiuni daca li-se asigura unu venitu la orasie celu pucinu de 600 fl. si la sate celu pucinu de 400 fl. la anu. Dela diaconi se recere cualificatiunea de preoti.

§. 13. La venitele sistemisate se numera:

a) salariulu in numerariu, ce se dá unui preotu pe fie-care anu;

b) folosirea casei, curtei si a gradinei parochiale, precum si a portiunei canonice séu sesiunei parochiale, computandu-se tóte in bani dupa calcululu de midilocu alu celoru cincii ani din urma;

c) venitul stolaru dela botezuri, cununii si inmortentari, computandu-se totu dupa calcululu de midilocu alu celoru cincii ani din urma;

d) emolumentele in naturalie, precum cerealie, lemne, sare si alte daruri, ce s'au indatinatu a se face preotulu la anumite ocașuni, computate ér dupa calcululu de midilocu alu celoru cincii ani din urma; si

e) alte prestatiuni sigure, ce se facu preotulu din partea poporulu, computandu-se asemenea dupa calcululu de midilocu alu celoru cincii ani din urma.

Tóte celelalte venituri preotiesci se privescu cá accidentie nesigure, si nu se computa in venitul sistemisatu. Inse si veniturile accidentali sunt a se constatá si de a se regulá dupa impregiurári in fie-care parochia prin consistoriele eparchiale.

Consistoriele eparchiale sunt indetorate a priveghia ca veniturile preotiesci sistemisate nici intr'unu chipu se nu se impucineze din contra se se marésca dupa impregiurári in tóte parochie, si se se folosésca regulatu.

§. 14. Cu privire la veniturile preotiesci sistemisate, parochie se impartu in urmatóriele trei clase.

a) parochi'a cu venitu sistemisatu celu pucinu de 800 fl. la anu, pentru preotu, este de clas'a antai'a.

b) parochi'a cu venitu sistemisatu celu pucinu de 600 fl. la anu, pentru preotu, este de clas'a a dóu'a;

c) parochi'a cu venitu sistemisatu celu pucinu de 400 fl. la anu pentru unu preotu este de clas'a a trei'a.

§. 15. Dreptu de a concurge au:

a) la parochi'a de I. clasa acei clerici, cari pe langa o pregatire cu succesu bunu de 8 clase gimnasiali séu reali au terminatu studiile teologice in vre-unulu din institutele din metropoli'a nóstra, au sustienutu cu distinsu succesu rigurosulu esamenu de cualificatiune la care-va consistoriu diocesanu;

b) la parochi'a de a dóu'a clasa acei'a, cari dupa absolvirea de celu pucinu 4 clase gimnasiali séu reale, si dupa terminarea sciintieloru teologice in vre-unulu din institutele dioceselorú nóstre au sustienutu esamenu de cualificatiune cu succesu bunu;

c) la parochi'a de a III. clasa toti teologii absoluti, cari au sustienutu esamenu de cualificatiune.

Dintre concurentii la tóte trei clasele voru fi preferiti intre cei de culificatiune egala, concurentii, cari au facutu si doi ani de pracsă in cancelari'a consistoriala séu langa cutare protopresbiteru, ori ca invetiatoriu.

Pentru preotii eminaminte binemeritati pe terenulu bisericescu culturalu, anume pentru cei-ce in decursu de mai multi ani in servitiu, prin fapticulu lorú zelu crestinescu si factic'a lorú capacitate intelectuala si morala au doveditu in modu recunoscutu de consistoriu o chiamare extraordinara, lips'a de clase gimnasiali séu reali, nu poté formá pedeca intru inaintarea, respective alegerea lorú la parochii de clasa mai inalta.

§. 16. In concursule ce se voru publicá pentru ocuparea vre-unui postu, are se se insemne acuratu venitul sistemisatu ce e impreunatu cu acelu postu, si pe langa acel'a si celelate emolumente, ce se potu constatá si numai aprocsimativu, apoi clas'a, la care apartiene parochi'a.

Concursule trebue se se publice in organulu de publicitate alu respectivei eparchie, punendu-se unu terminu de celu pucinu 30 zile. Terminulu concursulu se computa dela prim'a publicare in organulu de publicitate. Suplicele de concursu intrate mai tardiu nu se potu luá in considerare.

Concursule pentru intregirea parochieloru le compune, si le publica comitetulu parochialu, in urm'a avutei contielegeri cu protopresbiterulu concerninte. In casu de neintielegere intre comitetu si protopresbiteru, concursule se substernu consistoriulu spre decidere.

§. 17. Suplicele de concursu, instruate conformu prescripteloru statutulu organicu §. 13 sunt de a se inaintá la protopresbiterulu concerninte, carele dupa improcolare le petrece intr'o lista cu urmatóriele rubrici: numerulu curentu, dat'a presentarei, numele, caracterulu si locuint'a concurentelui, studiile concurentelui, servitiulu lui prestatu eventualminte ca invetiatoriu ori ca preotu, numerulu aculeseloru la petitiunea de concursu, reflexsiuni.

Dupa list'a acést'a se combina coformu §. 13 si 23 din statutulu organicu list'a candidatiloru in siedinti'a comitetulu parochialu. In list'a acést'a inse concurentii nu se petrecu dupa ordinea presentarei supliceloru, ci dupa cualificatiunea si meritele lorú. Cei ce nu au cualificatiunea prescisa, nu potu fi indusi in acésta lista.

List'a de candidatiune, subscrisa de protopresbiterulu si comitetulu parochialu se presentéza sinodulu parochialu electivu impreuna cu protocolulu siedintiei comitetulu.

In lips'a de concurenti cualificati, alegerea se amana, facendu-se din siedinti'a comitetulu aretare la consistoriulu eparchialu, carele va luá decisiunile ulterioere necesarie.

§. 18. Dela publicarea concursulu si pana inclusive 8 zile inainte de sinodulu electoralu concurentii dupa prealabil'a incunoscintiare a protopresbiterulu potu se se infaciese inaintea alegatoriloru pentru a cantá respective a celebrá si cuventá.

Este inse strensu opritu concurentiloru a influintia in persóna séu prin altii cu ori ce midilóce corumpetórie asupr'a alegatoriloru. Constatandu-se o astfelu de influintiare, respectivulu concurentu chiar si de ar deveni alesu, pe langa aceea, cá i-se nimicesce alegerea, nu are dreptu se mai concure la acea parochia, ér la casu de repetire se eschide pentru totu deuna a mai concurge la vre-o parochia din provinci'a metropolitana.

§. 19. Sinodulu parochialu electivu are se urmeze celu multu in 14 zile dupa espirarea terminulu de concursu, observandu-se prescriptele statutulu organicu din §. 7, 8 9 si 13.

In sinodu se constata dupa deschiderea siedintiei inainte de tóte numerulu celoru presenti si indreptatiti la actulu de alegere; apoi cu acei'a se constituie biroulu sinodalu, alegendu-se doi barbati de incredere si notariu, cari ocupa impreuna cu notariulu sinodulu locu la més'a presiedintelui, dupa aceea se da cetire tuturoru acteloru ce au pmesu alegerei.

Votarea se face după apelul nominal. Unu alegătoriu nu poate vota decât numai pentru unu candidat. Facându-se votare nominală, după numele fie-cari votant este de a se scrie numele întregu alu candidatului, pentru care acela a votat.

Er cerându-se de a trei-a parte a alegătorilor prezenți votare secretă, atunci ședintele se punu după facerea scrutiniului într'unu plicu sigilat, și se alatură la protocolu. Voturile, ce s'aru dá celor neadmiși în candidatiune se considera ca nedate.

Votarea se continuă câtu timpu se infacisíeza alegătorii îndreptați la 5 minute. Trecendu 5 minute fora a se infacisíe vre-unu alegătoriu nou, votarea se închide.

După încheerea votării, numerându-se voturile în faci'a sinodului prin ședinte sub control'a barbatilor de încredere, ședintele proclamă pre candidatulu, care a intrunitu majoritatea absolută a voturilor de alesu parochu, respective capelanu și petrecându-se rezultatulu alegerii în protocolu, acest'a se cetesce, și se verifică în ședintia, apoi se subscrie de ședinte, de notariu și de barbati de încredere.

Dacă nici unu candidat n'a intrunitu majoritatea absolută a voturilor, în acestu casu între cei doi, cari au capetatu mai multe voturi, se face alegere restrinsă, și dacă ambii au capetatu voturi egali, decide votulu ședintelui.

În sinodulu electiv nu se poate discuta nici unu obiectu, ce nu se ține de alegere.

Actele relative la alegere, după terminulu de 14 zile rezervatu spre însinuarea de protestu, cel multu în 8 zile se înainteza șcaunului protopresbiteralu spre esaminare. Concluzulu șcaunului protopresbiteralu în casu de difilcutare a alegerii se comunică cu respectivii interesați. După comunicare este a se aștepta terminulu de apelata prescriu de 14. Er după ajungerea la valóre de lege a concluzului datu de șcaunulu protopresbiteralu, și respective după însinuarea apelatei, actele electorale se substernu la consistoriulu eparchialu, ca la forulu superioru administrativu în diecesa. Dela consistoriu actele de alegere se substernu Archiereului spre afacere canonică.

Actele relative la alegere se înainteza tóte în terminu cel multu de 20 zile la șcaunulu protopresbiteralu spre esaminare, și delá acest'a cu decisu formalu asupr'a esaminării cel multu er în 20 zile la episcopulu diecesanu, respective la locutienetoriulu seu legalu spre aprobare și urmare mai departe, conformu oficiului seu.

§. 20. După urmat'a esaminare, respective aprobare a actului de alegere se încunoscintíeza respectivii candidați prin rezoluțiune din partea protopresbiterului pelanga înapoierea documentelor lor despre rezultatulu acelor'a. Celu aprobatu este detoriu a primí postulu, la care a concuratu; refusandu acést'a, se osandesc prin consistoriulu eparchialu la rebonificarea șpeleru, ce au causatu comunei, apoi se pedepsesc pe cale disciplinara și cu o amenda corespundietória în favorulu caruiv'a fondu.

Alegerea fiindu intarita, și neobvenindu nici o pede-ca canonică, candidatulu se chirotonesce, er dacă este pre-otu se prevede cu investitur'a canonică. După aceea cel multu în 30 zile se introduce prin protopresbiterulu concernentu în parochia, și are dreptu delá diu'a instalării la tóte veniturile împreunate cu postulu, pentru care a fostu alesu, ținendu-se în vedere dispusetiunea §-lui 8 din acestu regulamentu.

Cu ocasiunea acestei introduceri, respective instalării, protopresbiterulu ia contielegere cu comitetulu parochialu voru face unu inventariu în trei esemplare despre tóta averea parochială, carea o primesce în folosintia. Unu esemplariu din acestu inventariu se păstreza în archiv'a parochială, alu doilea în archiv'a protopresbiterala și alu treilea în archiv'a consistoriului eparchialu.

Celu instalatu odată în o parochia nu poate concurá la alt'a mai înainte de a fi servitu trei ani în aceea, de-

cátu numai în casuri de consideratiuni speciali recunoscute de consistoriulu eparchialu, dar și atunci numai cu consem-timentulu poporului.

Despre introducere protopresbiterulu are se relationeze fora amenare la consistoriulu eparchialu.

III. Corelatiunea preotiloru.

§. 21. Dacă într'o comuna bisericésca este numai unu parochu, are se pórte, sub responsabilitatea s'a tóte îndetoriirile prescrie prin legile bisericesci.

Îndetoriirile aceste se încep cu diu'a instalării lui în oficiulu parochialu, și duréza pre câtu timpu pórta acestu oficiu.

§. 22. Unde pentru neputintiele parochului este lipsa de capelanu, acest'a seversiesce tóte functiunile preotiesci la insarcinarea parochului și în aternare delá densulu.

§. 23. Archivulu parochialu, matriculele bisericesci și sigilulu stau sub ingrigirea parochului. Abatere delá acést'a se face numai acolo, unde parochulu este suspinsu, în care casu acestea se transpunu capelanului și resp. administratorulu parochialu.

§. 24. Fiindu într'o comuna bisericésca mai multi preoti, cea ce se concede numai în sensulu §§-loru 9 și 10 ai acestui regulamentu, șediulu în șinódele parochiale 'lu pórta celu mai betranu în oficiu, sustienenduse de altcum și dispusetiunile §-lui 3. din acestu regulamentu.

§. 25. Toti parochii cu ședintele împreuna, sunt între sine coordinați și ordinea lor se norméza astfelu, că parochulu celu mai betranu în oficiu se chiama parochu primariu, er ceilalti numai parochi.

§. 26. Fiindu într'o comuna bisericésca și resiedinti'a protopresbiterului, tóte drepturile parochului primariu trecu la protopresbiterulu, respective la administratorulu protopresbiteralu, în câtu elu ar fi și parochulu localu, fora privire la anii de servitiu preotiescu.

§. 27. Regularea oficiului internu parochialu se va face prin instructiuni speciale date de consistoriulu metropolitanu.

§. 28. Tóte dispusetiunile și regulamentele, care stau în contrarietate cu dispusetiunile acestui regulamentu, iesu din valóre.

Din Dobrogia.

Macinu în 2 Octombree.

Domnule redactoru!

Diarulu Dtale fiindu celu mai respanditu, și de toti mai cu placere cetitu, te rogu a însirá câtiva articli, și din provinci'a nóstra, Dobrogia sau Romani'a nouă.

De Dobrogia, ceea-ce acum, prin tratatul de pace din Berlinu, s'a încorporatu cu Romania liberă, eu credu, că cei mai multi romani din partea stanga a Dunării, se intereséza fórtu multu a cunósce bine acést'a provincia, pentru care s'a scrisu atât'a de multu, și atât'a neadeveruri, unele din necunoscintia, altele din reutate, séu din alte interese, fiindu acei'a membrii ai partidei reu voitórie a romaniloru. — Eu după putintia, ve voiú aretá faci'a cea adevérata a acestei provincii frumóse din tóte partile ei, spunendu-ve adevérulu. Dar însa un'a câte un'a. —

Mai antaiu de tóte, ve voiú vorbi astadi despre școl'a romana din Macinu. —

Dlu Nifonu Balasiescu, ca profesorulu vechiu și directoru la mai multe șeminarie, cunoscutu tuturor romaniloru, acestu barbatu patriotu, zelosu, înainte cu vre-o 10 ani, venindu în Dobrogia, spre a cunósce și pe romanii din Turci'a, fú la anul 1870 de Ismailu Beiu, mutesarifulu provinciei Dobrogi'a, cu resiedinti'a în Tulcea, numitu directoru, ca se organizeze școle romane, prin șatele cele multe romane (80) ce sunt în Dobrogi'a, tóte locuite de romani. Dlu Balasiescu ca directoru, în scurtu timpu or-

ganisà 25 de scóle, facendu dascaliloru si câte o leafa de 200-300 lei pe luna fie-caruia, si póte cà in scurtu timpu ar' fi organizatu prin tóte comunele câte o scóla romana, daca nu i-ar fi lipsitu cartile didactice; „Abecedariile“ de cari avea atunci necesitate de 4000. — Toti invetiatorii renduti, cerú cartile de la directoratu, directorulu a scri-su ministeriului de atunci, rugandu-lu a-i tremite câte-va mii de „Abecedarie“ chiar si cu parale, daca ministeriulu nu va voi se faca unu micu ajutoriu copiiloru de romanu seraci, din tíera turcésca, cari vréu se incépa a invetiá carte. — Rugatiunea bietiloru copii de romani din Dobrogi'a fu refusata, càci Dlu ministru Tellu respunse curatu si limpede, cà n'are parale pentru streini. Dlu Balasiescu 'lu rugà se-si faca mila cu copii seraci de romani din Dobrogi'a, cari vréu se invetie carte, cà aceia nu sunt streini, ci romani, ca toti romanii si cari ca fii adeverati vinu si ceru de la mam'a loru, dela Romani'a. Dlu Tellu ministru romanu, dupa natur'a sa, respunse cu asprime dicendu cà acei'a sunt streini, dupa cum toti sunt streini, càti suntu afara peste granitie, fie peste munti in Ardealu, fie peste Dunare, in Dobrogi'a, si cu atât'a se sfersì istori'a cu scólele de pe acolo, càci turcii voiau si indemnau scóle pentru romanii din Dobrogi'a, dar romanii, ministri din Romani'a, nu voiau scóle pentru romanii din Dobrogi'a, si alte partì afara din Romani'a libera. —

Dlu Balasiescu tardiu, intorcendu-se din Macedoni'a, mai trecendu prin Dobrogi'a si anume la Macinu, se angagià ca profesoru, voindu a face o scóla buna in Macinu, dar resbelulu l'a impededatu de a-si puté realisá planulu. Acum terminandu-se turburarile, si facendu-se pace, locuitorii din Macinu pofтира in mai multe ronduri pe Dlu Balasiescu, se vina, se deschida scól'a, dupa cum promitea, cà tóte alte nationalitati au scólele loru deschise numai scól'a romana stá inchisa, din cauza cà profesorulu Balasiescu lipsesce. In fine anulu acest'a pe la sfersitului lui Augustu, cu scirea ministrului instructiei publice, venindu la Macinu nimeri tocmai la timpulu potrivitu destinatu pentru deschiderea scóleloru. Bucuri'a locuitoriloru romani din Macinu pentru a lui venire a fost mare, cu atât'a mai alesu cà parintele N. Balasiescu a adusu din bibliotec'a sa scólei unu daru frumosu, adeca o suma insemnata de càrti in 9 ladi spre a formá o biblioteca la acésta scóla, intre cari cu deosebire esceléza celebrele charte geografice, dresate sub directiunea Dloru Achille Meisas et Michelot (par M. Biuteau geographe a Paris), chartele aceste mari sunt Eurep'a, Asi'a Americ'a si Oceani'a, cu unu globu terestru din cele mai mari, si cu chart'a cea mai mare a Romaniei cu circumvecinele ei tieri romane, redigiata de D. Georgiu Filipescu Dubau (destinata din anii trecuti pentru scól'a romana din Tulcea dar nemultiamitoriului i-se ié darulu), pe care charte, asiediendu-le pe paretii frumósei nóstre scóle celei din nou zidite, au impodobitu acestu stabilimentu, spre mirarea si placerea tuturoru visitoriloru, de cari vinu fórté multi se ne védia. Deci dar, Dumineca in 10 Septembrie, dupa esirea din biserica, adunandu-se cu totii in sal'a scólei, unde au fostu de facia tóte auctoritatile locale din Macinu, ba si unii din Brail'a, si alte partì, de doi preoti santindu-se ap'a, si stropindu-se toti, D. prof. N. Balasiescu a insufletitu pe cei de facia cu unu cuventu elocuentu, recomandandu Romaniloru importanti'a instructiunei primare, aretandu, cà fara instructiune nici institutiunile cele mai bune, nu potú dá fructele, pe cari le dorimu, trebuie dar se inrigimu ca instructiunea se fie respandita in tóte partile, in totu poporulu romanu, stredundu-ne in càtu ne va stá in putintia, ca nici o suflare romanésca, barbatu séu femeia, teneru séu copilu, nimenea se nu remana lipsitu de bine-facerea invetiaturei, care se dobendesce numai prin scóla. — Numai prin scóla se póte redicá unu poporu la fericire si unde nu este scóla, acolo este intunerecu, acolo e mórte. Aceste cuvinte si invetiaturi folositorie, rostite de D. profesorulu N. Balasiescu cu totii primindu-le si sentiendu-le din totu sufletulu, au multiamitu

lui Ddieu, càsi-au vediutu scól'a loru cea frumósa, deschisa, intr'unu chipu atâtu de serbatorescu, promitiendu cu totii, cà de acum inainte si-voru dá copii la scóla, baieti si fete. Si intru adeveru, cà in câte-va zile dupa aceea sa'u strensu si se strengu mereu multime de copii la scól'a romanésca, baieti si fete, si inca nu numai copii de romani, ci si de bulgari, greci, evrei, ba si de turci; càci pe D. Balasiescu, cu sfiéla l'au intre batu unii bulgari, evrei si turci, daca la acésta scóla potú veni si copii de alte nationalitati si de diferite culte. Dlu. Balasiescu le respunse, cà scól'a romanésca din Macin este scóla publica, si la scóla publica potú veni si sunt primiti si copii de alte limbi, si de religiuni necrestine, se intielege cà invetiatur'a acum de o cam data este in limb'a romanésca, mai tardiu, crescendu clasele, se voru pune si alte limbi. — Cum vedemu copii la scól'a nóstra din Macin voru veni multi, ba vinu si din satele romane de prin pregiuru, cà n'au scóle, dar ce facemu noi de carti, de Abecedarie, de cari ne voru trebui multe. Amu scri-su la Bucuresci la nescé frati, ce se dicu cà sunt romani, ba mari patrioti, rugandu de trei septamani, dar ei nici carti; Abcedarii, (pe bani, nu pe nemic'a), nu mi-au tremisu, ba nici macar nu mi-au respunsu, cà nu-'mi tremitu, ca se sciu ce se facu, cà copii mi-ceru abecedarie.

O desperare!! ce se facemu!! Noi pe aici nu avem nici librarii, nici tipografii, apoi in Braila este numai unu libraru, si acél'a despóia pe bietii scolari cu pretiuri intreite càtu este insemnata pe carti.

Abecedariulu Dlui St. Rasiyanu, metod'a de a ceti si scrie; precíulu este 25 b. si unu copilu si-l'a cumperatu cu 70 bani. Si asia tóte. —

Cui se ne plangemu, de cine se ne rugàm, ca se ne ajute; Romanii, patriotii cei mari, cari facu prada mare de patriotismu, din gura, candu vine la fapta, atunci se vedu reci, si streini, nepotrivindu-li-se inim'a cu gur'a. Dar ce se facemu; cà asia sunt Romanii!! — Pana acum ne-au venitu multime de baieti de bulgari, de greci, de ovrei, baieti si fete, dar dupa strengerea papusioiloru si culegere-a viiloru, crestini si turci, iar' ovreii dupa serbatorile loru, au se vina multi, in càtu nu vomu avé locu, scól'a ne va fi pré stremta. Mai repetiscu odata, strigandu din adenculu inimei ce facemu fara de carti!? Haurit aquam cribro, qui vult discere sine libro. — NB. Pentru intretinerea scólei nóstre romane in buna stare, comun'a a alesu unu comitetu de 12 barbati, ómeni de tóta increderea, in fruntea caroru este protopopulu Scarlat si Dlu Nitia Munteanu, cari indemnati anii trecuti de parintele Nifon Balasiescu, candu era directorulu scóleloru romane in Dobrogi'a, acesti zelosi barbati, au staruitu mai multu de s'a facutu acésta scóla frumósa romanésca, ca si care alta scóla romanésca, nu este alt'a in tóta Dobrogi'a, nici in Bulgari'a.

„Romania Libera.“

D i v e r s e .

□ Invitare de prenumeratiune la „Scóla Romana“. Am onóre a anunciá onorabilulu publicu, cà la indemnulu mai multoru invetiatorii si barbati de scóla, si in speranti'a unui spriginu caldurosu, „Scóla Romana“ va reappear de o cam data in fascióre lunare de câte trei cóle si invelitórea, cu pretiulu de 4 fl. pe unu anu intregu séu de 2 fl. pe o diumetate. Program'a remane aceeaasi, numai càtu tractatele practice voru ocupá pe viitoriu unu locu mai estinsu. Anulu foiei, spre a se acomodá dupa putintia anului scolasticu, se va incepe cu lun'a lui Octomvre, si se va fini cu lun'a lui Septemvre. Fasciór'a I. va aparé la 25. Octomvre a. c. Mai multi din profesorii si invetiatorii nostri cei mai buni au apromisu a colaborá la „Scóla Romana“; astfeliu speràm a tiené foi'a si de aici incolo la inaltimea problemei sale. Prenumeratiunile se se faca la Redactiunea „Scóla Romana“ in Sibiiu (N.-Szeben, Hermanstadt). Observu, cà cu privire

la esperintiele facute, fói'a nu se va dá nimenui pe creditu. — Totu odata mi iau voia a anuncia, cá a esitu deja de sub presa noulu meu „Legendariu“ séu „Carte de cetire“ pentru scólele poporale. Partea I. pentru alu 3-lea si alu 4-lea anu de scóla. 11 cóle. Pretiulu unui esemplaru legatu 45 cr. „Legendarulu“ este compusu dupa aceleasi principie si in strensa imbinare cu noulu meu „ABC-dar Romanese“ (pretiulu unui esemplariu legatu 25 cr.), ambele in editur'a mea. *Vasile Petri.*

= **Unu pictoru romanu.** Art'a, care la natiunea nóstra a statu atát'a timpu ingropata, a inceputu se incaltesca, si se produca mladitie, care peste curendu, sperámú, voru dá ródele cele mai frumóse. Un'a din cele mai frumóse arte, daca nu cea dantaiu intre tóte, pictur'a a inceputu se fie cultivata si de Romani, si intre acesti'a s'a gasitu unii, cari prin talentulu loru si-au meritatu numele de artisti, séu sunt pe cale de a-lu meritá. Printre acesti'a din urma se afla in prim'a linia tenerulu Selageanu, romanu din muntii Abrudului, carele, desi lipsitu de mediloce, si nevoitu a luptá cu totu felulu de privatiuni, si adese ori cu miser'i'a, a isbutitu a ajunge prin propriile sale forcie, daca nu la perfectiune, dar fara indoiéla la unu gradu de maiestria, carea ne face a vedé pe artistu intr'unu viitoriu fórté apropiatu. Mai multe tablouri d'ale pictorului Selageanu, espuse la magasi'a Gebauer in Bucuresti, voru dá publiculu o ideia indicitu mai buna despre talentulu seu, decátu ori ce laude insirate aci. Printre tablourile espuse deosebimu: 1. Mórtea Atalei, dupa Chateaubriand, tablou inaltu de unu metru si diumetate. 2. Vladu Tiepesiu Voda, dupa scrierea Domnului Hasideu. 3. O baiadera. 4. Unu capu de betránu cufundatu in cetirea unei cárti. 5. Unu capu de evreu. Aceste tablouri dovedescu, cá autorulu loru nu e lipsitu nici de talentu, nici de art'a desemnului si a coloritului. Pictorulu Salageanu a insotitu si armat'a romana pe câmpulu de luptá, de unde a adusu cu sine frumóse reminiscintie. Intre alte schitie notámú mai cu séma unu tablou, care represinta ataculu asupra redutei Griviti'a, si care ne dá o idee forte nimerita despre actiunea bataliei. Cu unu conventu tenerulu pictoru posedu, totu ce se cere pentru a dovedi unu adevératu artistu; unu lucru inse i- lipsesce: incuragiarea publiculu. Candu se ivescu talente care promitu ceva intr'o ramura séu intr'alt'a, o natiune, care voiesce se aiba artistii sei propii e detoria se aiba sentiulu patriotieu de a incuragiá, de a sustiené acele tenere talente si de a face, ca cei care le posedu se póta ajunge la perfectiune. Indiferenti'a e in asemenea casuri culpabila si o natiune care nu a avé artistii sei, va fi singura de vina, pentru cá nu i-a incuragiatu. — „Rom.“

× **Intrarea triumfala a armatei in Bucuresti.** Duminec'a trecuta inca de la 6½ óre de diminétia stradele incepeau a luá aspectulu unei deosebite si mari serbari. Era o circulatie via si unu aeru solemnulu prezentau tóte feciele. Aglomerarea crescea la fie-care minutu, astfeliu, cá pe la órele 10 deja abia mai puteau strebate cei veniti in urma pe calea Victoriei. Acésta multime formá unu lantiu neintreruptu, pana dincolo de bariera, pana la Banés'a chiar. Aci se inaltá unu maestosu altaru campenescu, impodobitu, si inconjuratu de tóta armat'a. Conformu programulu, la órele 12 sosi M. Sa Regala Domnitorulu, urmatu de Statulu majoru, si M. Sa Regala Dómn'a insocita de damele de onóre. Trupele ii-primira cu vii aclamári, si Mitropolitulu Primatu, inconjuratu de episcopii de Argesiu, si Ramnicu, si de alti demnitari ai Clerului, saversi sfant'a rugatiune destinata pentru victori'a tieriei. Apoi se dete citire urmatorului inaltu ordinu de di: „Bravi Ostasi! Tier'a prin delegatii ei, impreuna cu Capital'a, impodobita ca nici o data si insufletita de celu mai sacru sentiementu alu Patriei recunoscetóre, ve primisce astadi, si saluta in voi nu numai pe eroii de la Griviti'a, Plevn'a, Rahov'a si Smardan, dar chiar pe acei'a, cari prin sangele loru au pusu pe fruntea Romaniei corón'a Independentiei. Am alesu acésta di memorabila, spre a pune la drapelele Armatei aducerea aminte neperitóre a trecerei

Dunarei si a decorá drapelele regimentelor, cari la Smardan au lasatu o urma mai multu despre viteji'a Romana. Acésta amintire va indemná pe urmasii vostri a fi demni de voi, precum voi ati fostu demni de strabunii vostri, si drapelulu vostru va fi d'a-pururea respectatu ca si numele de Romanu. Bravi Ostasi! Fiti de acum mandri de numele ce purtati, pastrati in voi credinti'a barbatiei vóstre si amintirea entusiasmulu patriotieu, cu care Natiunea ve serbatoresce astadi, dar nu incetati de a vedé in stégulu vostru talismanulu, care ve indemná a pastrá cu cea mai mare santienia simtiementulu de detoria si disciplina. Sum siguru dar, cá si de acum inainte, ori unde detoria ve va chiasmá, veti fi unu esemplu de ordine si disciplina, mai cu séma aducendu-ve aminte, cá inim'a Mea este cu voi, si cá nu am mai mare fericire de cátu aceea de a ve dice: *Ve multiumescu copii!* Cu mandria Me punu acum in capulu vostru, spre a intrá in Capital'a Tieriei, unde poporulu recunoscetoriu ve astépta cu nerabdare se ve arete dragostea si bucuri'a sa. — Datu in Bucuresti astadi 8. (20.) Octomvrie 1878. *Carol.* — La amédi M. S. regala Domnitorulu, incongiuratu de cas'a sa militara, trecú pe dinaintea trupelor insirate pe campi'a de la Banés'a. Apoi se oficia unu servitiu divinuu pe unu altaru de campu. Acésta rugatiune era ca si acea din vechime, candu Domnii nostri, dupa invingerea dusmanulu, trimiteau multiemiri ceriulu, si ei faceau altare. Dupa servitiulu divinuu trupele in frunte cu M. S. regala au inceputu miscarea spre arculu de triumfu ridicatu de primari'a capitalei la rondulu alu doilea de la siosea. Acestu monumentu improvisatu erá maretiu, si va aminti si de aici inainte, tieriei si armatei, glori'a pentru care a fost ridicatu. Arculu are o arcada de trecere pe sub elu pentru 12 ómeni. La midilocolu partii superióre era asiediata o statua marétia a istoriei, inalta ca de 4 metri. De ambele parti ale statuei erau asiediate diferite trofee, precum arme, zale, casce, etc. In fruntea arcului sub statua era inscriptiunea: „Aperatoriloru Independentiei,“ Orasiulu Bucuresti, ér d'o parte si de cea-l-alta, sub brifulu formatu de fruntea arcului, numele urmatóre: Griviti'a, Opandez, Plevn'a, Rahov'a, Arcer-Palank'a, Lom-Palank'a, Smardan, Vidin.“ Dupa acestea erau dilele, in cari s'au datu gloriósele batalii si in ambele laturi initialele suveraniloru, cu fam'a, care le trimbitia numele. La arcu M. S. regala Domnulu si armat'a a fost salutatuu de delegatiunea primariei, printr'unu discursu de lauda pentru bravur'a armatei. La acestu discursu, M. S. respunde prin aceste cuvinte: „Multiumescu, in numele armatei, de bun'a primire. Acésta brava armata, care a sciutu se lupte cu atat'a bravura si gloria pentru independenti'a tieriei, va sei se lupte si pentru esistenti'a ei, si va face ca Romania sa traiésca.“ Trupele si Capitanulu loru, plecandu de acolo erau primite preutindenii cu aclamari de entusiasmu si admiratiune si cu cununi si buchete de flori, ce li se aruneau de mani frumóse de prin ferestrele de pe calea Victoriei. Strigatele de bucuria erau neresitate, ér soldatii si oficerii erau incarcati de coróne de flori. M. S. regala ajunse pe la órele 3 d. a. pe piati'a teatrului in aclamari; se asediá acolo cu statulu seu majoru si cu oficerii streini veniti pentru acésta ocaziune. Ochiulu avea o priveisce sublina in defilarea osteniloru incarcati de flori meritate prin maretulu loru eroismu. Trecerea tunurilor in numeru de peste 50 de diferite calibruri, luate de la inimicu, a emotionatu inimile publiculu. Defilarea a tienutu mai multu de o ora si diumetate. Capital'a in totu acestu timpu, a aclamatu cu iubire si admiratiune oastea, care era reprezentata prin tóte speciile de arme, acoperind'o cu flori si verdetiuri. Pe la 5 óre, dupa întórcerea M. S. regale la palatu, incepu a se mai rarí lumea pe calea Victoriei, ér armat'a a ajunsu la Filaretu, unde primari'a i-a datu o mésa. Sér'a iluminarea brilianta a umplutu din nou stradele principale de lume. Pe la 8 ore 5 musici militare au mersu cu torti la palatu, unde au cantatu, esindu MM. LL. regale, in balconu. Entusiasmulu si bucuri'a era si acum

mare. Gradin'a botanica de pe Bulevardu, si gradin'a palatului erau iluminate splendidu cu lampione venetiane. Mai multe case de pe calea Victoriei se distingueau prin iluminare brilianta cu gazu. Lumea abia dupa miezul noptiei s'a retrasu de pe strada. „*R. L.*“

Concursu.

1—3.

Se publica concursu nou pentru ocuparea postului invetiatorescu dela scól'a gr. or. conf: de nou infintienda in comun'a **Sambateni** inspectoratulu Aradului cu terminulu pre **12. Novembre a. c.**

Emolumintele sunt: 200 fl. v. a. in bani gata, 8 stangini de lemne, din cari are a-se incaldi si scól'a, cortelu liberu cu gradina si stolele usuatela inmormentari; mai de parte comun'a bisericesca se deobliga, ca la segregarea pamenturilor care sta deja sub curgere va staru a dobandi si $\frac{1}{2}$ sess. pamentu estravilanu pe partea alegendului invetiatoriu. —

Recurintii au a-si adresá recurrencele loru instruite cu testimoniu despre absolvirea preparandiei. testimoniu de calificatiune si de moralitate, — cei cu clase gimnasiale seu reale voru fi preferiti, si a le adresá catra comitetulu parochialu din Sambateni, si a le trimite R. D. protosincelu Josifu Goldisiu in Aradu; mai departe au a-se presentá in vreo duminica seu serbatore in biserica din Sambateni spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Sambateni 8 Octobre 1878.

Comitetulu parochialu.

Constantinu P. Aiudanu,
pres. com par.

Georgiu Popescu,
not, com.

Cu scirea si invoirea mea **Josifu Goldisiu** inspectoru de scóle.

2—3.

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a **Poganesciu** prot. gr. or. alu Fagetului se escrie concursu cu terminulu pana la **30 octombrie 1878.**

Emolumintele sunt: 63 fl. v. a. 10 meti de grâu; 20 meti de cucuruzu, 50 punti sare; 100 punti ciisa; 12 punti lumini; 8 orgii de lemne, 1. jugeru de pamentu, cuartiru liberu cu $\frac{1}{2}$ jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati recurrencele loru instruite in sensulu stat. org. bis. se le substerna pana la terminulu pusu, dlui prot. Atanasiu Joanoviciu in Fagetu.

Poganesciu in 16 Septembrie 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlu protopresbiteru.

2—3.

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a **Drinova** prot. Fagetului, se escrie concursu cu terminulu pona la **26 Otombrie 1878.**

Emolumintele sunt: 97. f. 60. cr. v. a. 10 meti de grâu; 20. meti de cucuruzu; pentru curatirea si incalzirea séolei 8. f. v. a. scripturistici'a 5. f. diurne la conferintiele invetiatoresci 6. f. v. a.

Doritorii de ocupá postulu acest'a sunt avisati, cá recurrencele loru, instruite in sensulu stat. org. bis. se le substerna dlui protopopu A tan. Ionaviciu in Fagetu

Drinova 15 Septembrie 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlu protopresbiteru

3—3.

Se escrie de nou concursu pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a gr. or. confesiunala romana din comuna **Rusova-noua**, dieces'a Caransebesului, protopresbiteratulu Bisericeii-albe, comit. Carasiu, devenita vacanta prin resignarea de buna voie a fostului invetiatoriu Josifu Miuco — pana in **15 Octomvre a, c.** in care di va fi si alegerea.

Emoluminte sunt: a) in bani gata in care e computata: clisa, sare si luminele facendu toate la olalta 110 fl. b) spesele conferentiale 10 fl. c) in naturali optu metie grâu si doispredece meti de cucurudiu: d) 4 orgie de lemne din care are ase incaldi si scól'a: e) doue jugere de pamentu aratoriu clasa prima, o gradina de 600 □-I estravilana, cuartiru liberu si gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati asi asterne recurrencele loru bine instruate prescrizeloru statut. org. bisericescu Pré O. D. Josifu Popoviciu, protopopu in Jamu.

Si in fine fie care recurentu are a se infatiosia in susu numit'a comuna in vre-o duminica ori serbatore in s. biserica spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu bisericescu.

Rusova-noua, 17. Septemvre 1878.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu protopopulu tractuálu, **Josifu Popoviciu.**

3—3.

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a confes. gr. or. din comuna **Ignesci**, in inspectoratulu Borosineului, comitatulu si dieces'a Aradului, se escrie concursu cu terminulu de alegere pe **22. Octomvrie a. c. st. v.**

Salariulu: 80 fl. v. a. 4 cubule de grâu, 4 cubule de cucuruzu, 8 orgii de lemne, din care este ase incaldi si scól'a, doue jugere pamentu aratoriu, — cuartiru cu gradina de legumi.

Recurintii si-voru trimite recurrencele, — instruite in intielesulu §-lui 13 din stat. org. si adresate comitetului parochialu, — inspectorelui cercuálu de scóle Nicolau Beldea in Borosineu, care este si posta ultima. —

Ignessti 23 septemvrie 1878.

Comitetul parochialu gr. or.

In contielegere cu mine **Nicolau Beldea**, inspect. scol.

3—3.

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a confes. gr. or. din comune'a **Ravna**, in inspectoratulu Borosineului, comitatulu si dieces'a Aradului se escrie concursu cu terminulu de alegere pe **26 Octomvrie a. c. st. v.**

Salariulu 70 fl. v. a. — 5 cubule de grâu, 5 cubule de cucuruzu, 8 orgii de lemne, din care se va incaldi si scól'a, — cuartiru cu gradina — unu jugeru de pamentu aratoriu, — dela morti mari 40 kr. dela cei mai mici. 20 kr.

Recurintii si voru trimite recurrencele instruite in intielesulu §-lui 13 din stat. org. si adresate comitetului parochialu — inspectorelui cercuálu de scole Nicolau Beldea in Borosineu, care este si posta ultima. —

Ravna 23 Septemvrie 1878.

Comitetulu parochialu gr. or.

In contielegere cu mine **Nicolau Beldea**, inspect. scol.